

Laidiens: 19.02.2010., Nr. 29

Ministru kabineta noteikumi Nr.146

Rīgā 2010.gada 16.februārī (prot. Nr.9 22.§)

Obligātās nekaitīguma prasības pārtikas piedevām un pārtikas produktiem, kuros izmantotas pārtikas piedevas

*Izdoti saskaņā ar Pārtikas aprites uzraudzības likuma
4.panta otro daļu un 10.panta pirmo daļu*

1. Noteikumi nosaka obligātās nekaitīguma prasības pārtikas piedevām un pārtikai, kurā apstrādes, pārstrādes, ražošanas, iesaiņošanas, uzglabāšanas vai transportēšanas procesā tehnoloģisku mērķu sasniegšanai izmantotas pārtikas piedevas.
2. Lietojot pārtikas piedevas, ievēro arī vispārīgās pārtikas piedevu un fermentu lietošanas prasības, kas noteiktas:
 - 2.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 16.decembra Regulā (EK) Nr.1333/2008 par pārtikas piedevām (turpmāk – Regula Nr.1333/2008);
 - 2.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 16.decembra Regulā (EK) Nr.1332/2008 par pārtikas fermentiem un par grozījumiem Padomes Direktīvā 83/417/EEK, Padomes Regulā (EK) Nr.1493/1999, Direktīvā 2000/13/EK, Padomes Direktīvā 2001/112/EK un Regulā (EK) Nr.258/97.
3. Sākot ražot un lietot jaunas pārtikas piedevas, kas nav minētas šajos noteikumos, ievēro prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 16.decembra Regulā (EK) Nr.1331/2008, ar ko nosaka vienotu atļauju piešķiršanas procedūru attiecībā uz pārtikas piedevām, fermentiem un aromatizētājiem. Komersants iesniegumu par jaunas pārtikas piedevas vai fermenta ražošanu iesniedz Pārtikas un veterinārajā dienestā (turpmāk – dienests). Dienests iesniegumu nosūta Eiropas Komisijai un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei.
4. Dienests kontrolē pārtikas piedevu lietošanu pārtikas produktu ražošanā un to atbilstību šo noteikumu prasībām. Pārtikas piedevu ražotāji vai lietotāji pēc dienesta pieprasījuma iesniedz dienestā informāciju par attiecīgās pārtikas piedevas faktisko lietojumu. Dienests atbilstoši Regulas Nr.1333/2008 26.panta 2.punktam apkopo iesniegto informāciju un pēc pieprasījuma nosūta Eiropas Komisijai, informējot par to Zemkopības ministriju.
5. Latvijas tirgū izplatāmo pārtikas produktu sastāvā drīkst būt tikai šo noteikumu pielikumos minētās pārtikas piedevas atbilstoši to maksimāli pieļaujamajām devām un lietošanas nosacījumiem (1.pielikums).

6. Šo noteikumu 2.pielikumā minētās pārtikas piedevas, ievērojot labas ražošanas prakses nosacījumus, var izmantot pārtikas produktu ražošanā nereglamentētā daudzumā, ja šo noteikumu 1.pielikuma atbilstošajā sadaļā ir atsauce uz šo noteikumu 2.pielikumu.

7. Šo noteikumu 2.pielikumā minētās pārtikas piedevas nav atļauts pievienot:

7.1. neapstrādātiem pārtikas produktiem – pārtikas produktiem, kas nav apstrādāti vai ir apstrādāti tā, ka nav mainījies produkta sākotnējais sastāvs (piemēram, dalīti, griezti, kapāti, mizoti, lobīti, malti, tīrīti, atdzesēti, sasaldēti, iesaiņoti, mazgāti produkti);

7.2. medum;

7.3. neemulģētām augu un dzīvnieku eļļām un taukiem;

7.4. sviestam;

7.5. pasterizētam un sterilizētam (arī ultraaugstā temperatūrā sterilizētam) pienam un vājpienam;

7.6. pasterizētam krējumam;

7.7. nearomatizētiem, pēc fermentēšanas nekarsētiem piena produktiem;

7.8. dabīgiem minerālūdeņiem un avotu ūdeņiem, kas atbilst normatīvo aktu prasībām par dabīgajiem minerālūdeņiem un avotu ūdeņiem;

7.9. kafijai (izņemot aromatizētu šķīstošo kafiju);

7.10. kafijas ekstraktam;

7.11. nearomatizētai lapu tējai;

7.12. cukuram;

7.13. makaroniem (izņemot makaronus bez lipekļa un makaronus, kas paredzēti diētai ar pazeminātu olbaltumvielu saturu);

7.14. nearomatizētām paniņām (izņemot sterilizētas paniņas);

7.15. speciāli zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētiem pārtikas produktiem, kas atbilst normatīvo aktu prasībām par pārtiku zīdaiņiem un maziem bērniem.

8. Šo noteikumu 7.punkts neattiecas uz pārtikas produktiem, kas minēti šo noteikumu 1.pielikumā.

9. Pārtikas piedevas oglekļa dioksīdu (E 290), argonu (E 938), hēliju (E 939), slāpekli (E 941), slāpekļa (I) oksīdu (E 942), skābekli (E 948) un ūdeņradi (E 949) var pievienot visiem pārtikas produktiem nereglamentētā daudzumā.

10. Pārtikas piedevas algīnskābi (E 400), nātrija alginātu (E 401), kālija alginātu (E 402), amonija alginātu (E 403), kalcija alginātu (E 404), agaru (E 406), karaginānu (E 407), apstrādātas Eucheuma jūraszāles (E 407 a), baltās akācijas sveķus (E 410), guāra sveķus (E 412), tragakantu (E 413), akācijas sveķus (E 414), ksantāna sveķus (E 415), tara sveķus (E 417), želena sveķus (E 418) un pektīnus (E 440) aizliegts lietot želejas minikapsulās (želejveida konditorejas izstrādājumos, kas ievietoti puscieta apvalkā un paredzēti apēšanai vienā kumosā).

11. Pārtikas produktu sastāvdaļu maisījumiem (saliktiem pārtikas produktiem), kuriem šo noteikumu 1.pielikumā nav noteikts maksimāli pieļaujamais pārtikas piedevu daudzums, piemēro šo noteikumu 1., 2., 3. un 4.pielikumā noteiktos pārtikas piedevu lietošanas nosacījumus, ņemot vērā produktu sastāvdaļu relatīvo koncentrāciju maisījumā.

12. Pārtikas piedevu identitāte un tīrības kritēriji norādīti šo noteikumu 5.pielikumā.

13. Atļautās pārtikas piedevas norādītas šo noteikumu 6. un 7.pielikumā, ņemot vērā, ka:

13.1. magnija trisilikāts (E 553 a II) un talks (E 553 b) nedrīkst saturēt azbestu;

13.2. nātrija nitrītu (E 250) atļauts lietot tikai maisījumā ar vārāmo sāli;

13.3. atļauts lietot arī no krāsvielām pagatavotas alumīnija lakas;

13.4. antociānīnus (E 163) atļauts lietot tikai tad, ja tie ar fizikālām metodēm iegūti no augļiem un dārzeņiem;

13.5. termins "karamele" attiecas uz brūno krāsvielu (E 150 a–d), kas paredzēta krāsošanai, nevis uz aromātisko karamelizēto cukuru, ko iegūst, karsējot cukurus, un izmanto pārtikas produktu (piemēram, konditorejas izstrādājumu, sviesta mīklas, alkoholisko dzērienu) aromatizēšanai.

14. Šo noteikumu 1., 6. un 7.pielikumā pārtikas piedevas ir iedalītas grupās atkarībā no to lietošanas mērķa:

14.1. antioksidanti un konservanti;

14.2. saldinātāji;

14.3. krāsvielas;

14.4. pārējās grupas (dažādas) – apjoma palielinātāji, biezinātāji, cietinātāji, emulgatori, emulģējošie sāļi, garšas pastiprinātāji, glazētājvielas, irdinātāji, miltu apstrādes līdzekļi, mitrumuzturētāji, modificētās cietes, nesējvielas, pretsalīpes vielas, propelenti un iesaiņojuma gāzes, putu dzēsēji, putu veidotāji, recinātāji, sekvestranti, skābes, skābuma regulētāji, stabilizētāji.

15. Lietojot pārtikas krāsvielas, ievēro šādus nosacījumus:

15.1. krāsvielas neizmanto šo noteikumu 3.pielikumā minētajos pārtikas produktos, izņemot gadījumus, ja atsevišķi šo produktu veidi minēti šo noteikumu 1.pielikumā vai ja tie paredzēti tādu saliktu pārtikas produktu ražošanai, kuros var izmantot attiecīgās krāsvielas;